

ENR 5.5 ŠPORTOVÉ LETECTVO A ZÁUJMOVÉ LETECKÉ ČINNOSTI**5.5.1 Výsadková činnosť vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky**

Podmienky a postupy na vykonávanie výsadkovej činnosti vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky stanovuje predpis PRAVIDLÁ PRE VÝSADKOVÉ ČINNOSTI vydaný Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky ako úprava č. 4/2010.

5.5.1.1 Vykonávanie a publikovanie výsadkovej činnosti

5.5.1.1.1 Letiská označené symbolom padáka

Pre letiská uvedené v tabuľke v odseku ENR 5.5.1.3 má symbol padáka význam navigačnej výstrahy na vykonávanie výsadkovej činnosti v horizontálnych hraniciach ATZ od GND do hornej hranice vzdušného priestoru triedy G (aj nad hornú hranicu ATZ). Táto navigačná výstraha platí od SR do SS celoročne. Symbol padáka je zobrazený v Leteckej mape ICAO 1 : 500 000 a v mapovom indexe Športové letectvo a záujmové letecké činnosti. Prevádzkovateľ letiska, alebo osoba zodpovedná za vykonávanie výsadkovej činnosti na konkrétnom letisku je povinná oznámiť telefonicky začatie výsadkovej činnosti minimálne 30 minút vopred a jej ukončenie čo najskôr na stanovište FIC Bratislava.

5.5.1.1.2 Letiská neoznačené symbolom padáka

Na neriadených letiskách, ktoré nie sú uvedené v tabuľke v odseku ENR 5.5.1.3 a nie sú ani označené symbolom padáka na mape ICAO 1 : 500 000, môže byť vykonávaná výsadková činnosť len po vydaní navigačnej výstrahy správou NOTAM. Vydanie správy NOTAM nezbavuje prevádzkovateľa letiska povinnosti ohlásiť začatie a ukončenie výsadkovej činnosti podľa odseku ENR 5.5.1.1.1.

5.5.1.1.3 Pilotom sa odporúča, z dôvodu vyššej bezpečnosti, aby obleteli letisko v neriadenom vzdušnom priestore, na ktorom je vykonávaná výsadková činnosť vo vzdialenosti najmenej 1 NM od publikovanej horizontálnej hranice ATZ, pokiaľ na tomto letisku nezamýšľajú pristáť.

5.5.1.1.4 Platnosť správy NOTAM pre navigačnú výstrahu je obmedzená na dobu prevádzky, rozsah horizontálnych hraníc (maximálne ATZ) a výšku (maximálne do hornej hranice vzdušného priestoru triedy G).

5.5.1.1.5 Na vykonávanie výsadkovej činnosti v priestoroch mimo horizontálnych hraníc ATZ, alebo vykonávanie výsadkovej činnosti v čase SS - SR musí byť vždy vyčlenený a publikovaný obmedzený priestor správou NOTAM.

5.5.1.1.6 Požiadavky na vyčlenenie obmedzeného priestoru predkladá prevádzkovateľ lietadla, prípadne prevádzkovateľ letiska pracovisku spravovania vzdušného priestoru (AMC) (TEL: 0960/463 579, 0960/463 604, 045/532 18 17).

5.5.1.2 Povinnosti veliteľa výsadkového lietadla vo vzťahu k stanovištiam ATS

5.5.1.2.1 Veliteľ lietadla, ktorý zamýšľa vykonať výsadkový let vo vzdušnom priestore triedy C, D alebo E, musí na túto činnosť získať letové povolenie od príslušného stanovišťa ATC. Veliteľ lietadla musí ohlásiť príslušnému stanovištiu ATC začiatok a koniec výsadku, pokiaľ príslušné stanovište nestanovilo inak.

5.5.1.3 Tabuľka uvádza letiská so symbolom padáka vrátane FREQ CTAF nachádzajúce sa v neriadenom vzdušnom priestore, na ktorých je možné očakávať vykonávanie výsadkovej činnosti.

Letisko	Smernovacia značka	FREQ CTAF	Výsadková činnosť
Boleráz/Štefan Banič	LZTR	123,500	
Dubnica	LZDB	123,500	
Dubová	LZDV	123,600	
Kamenica nad Cirochou	LZKC	122,600	
Kráľová pri Senci	LZKS	122,700	
Lučenec	LZLU	122,600	
Malé Bielice	LZPT	123,500	
Nitra	LZNI	123,400	
Prievidza	LZPE	122,600	
Ražňany	LZRY	122,600	
Senica	LZSE	123,600	
Spišská Nová Ves	LZSV	123,300	

Poznámka: Pre grafické znázornenie pozri Leteckú mapu ICAO 1 : 500 000 alebo mapový index Športové letectvo a záujmové letecké činnosti.

5.5.2 Padákové a závesné lietanie vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky

Podmienky a postupy na vykonávanie padákového a závesného lietania vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky stanovuje smernica LZ 1 vydaná Leteckou amatérskou asociáciou Slovenskej republiky.

5.5.2.1 Vykonávanie padákového a závesného lietania

5.5.2.1.1 Plochy označené mapovou značkou lietania na padákovom a závesnom klzáku

Pre plochy uvedené v tabuľke v odseku [ENR 5.5.2.2](#) má mapová značka význam navigačnej výstrahy na vykonávanie padákového a závesného lietania v horizontálnych hraniciach s kruhom o polomere 1,5 NM od stredu vzletovej plochy a vertikálne od GND do hornej hranice vzdušného priestoru triedy G.

Ak priestor padákového a závesného lietania zasahuje do vzdušného priestoru triedy C alebo D, zakázaného priestoru (P), obmedzeného priestoru (R), nebezpečného priestoru (D), prechodne vyčleneného priestoru (TSA) alebo prechodne rezervovaného vzdušného priestoru (TRA), je tento priestor obmedzený horizontálnymi hranicami týchto priestorov v čase ich aktívácie.

Táto navigačná výstraha platí od SR do SS celoročne. Mapové značky sú zobrazené na Leteckej mape - ICAO 1 : 500 000.

5.5.2.1.2 Pilotom sa odporúča, z dôvodu vyššej bezpečnosti, aby oblietali priestory padákového a závesného lietania vo vzdialenosti najmenej 1 NM od publikovaného priestoru.

5.5.2.2 Tabuľka uvádza vzletové plochy s mapovými značkami nachádzajúcimi sa v neriadennom vzdušnom priestore, na ktorých je možné očakávať padákové a závesné lietanie.

Vzletová plocha	Zemepisné súradnice
Baranovo	484729N 0190813E
Čierna kopa	491113N 0204708E
Čierťaž	484618N 0192735E
Čihoc	484348N 0182457E
Donovaly	485319N 0191350E
Háj	483749N 0205210E
Chopok	485634N 0193534E
Inovec	484548N 0180213E
Klenovec Slopovo	483540N 0195037E
Kráľova hoľa	485254N 0200823E
Lomnické sedlo	491126N 0201253E
Lysá Stráž	490502N 0211347E
Martinské hole	490548N 0184927E
Nová Baňa - Háj	482555N 0183942E
Orešany	482729N 0172445E
Pecková	484613N 0172702E
Predný Choč	490713N 0192019E
Rohačka	490246N 0193613E
Straník	491412N 0184932E
Sľubica	485823N 0205220E
Tisovec Šajba	484151N 0195729E
Zobor	482033N 0180617E

5.5.3 Lety klzákov vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky

5.5.3.1 Lety vo vzdušných priestoroch triedy C a D

Vo vzdušnom priestore triedy C a D sú lety klzákov bez obojsmerného rádiového spojenia s príslušným stanovišťom ATC zakázané.

5.5.3.2 Priestory určené pre lety klzákov sú:

1. Priestory definovaných vodorovných a zvislých hraníc vo vzdušných priestoroch triedy C alebo D. Počas doby aktivácie sa trieda takéhoto vzdušného priestoru určeného pre lety klzákov mení na G. Od užívateľov vzdušného priestoru je požadované počúvať na stanovenej frekvencii.
2. Tieto priestory sú využívané hlavne klzákami (vrátane závesných klzákov a padákových klzákov) a ich vlečnými lietadlami.
3. Iné lety (vrátane výsadkov) môžu vstupovať do týchto priestorov s tým, že môžu očakávať zvýšenú prevádzku klzákov. Letovú informačnú službu a pohotovostnú službu poskytuje známej prevádzke príslušné stanovište ATS .
4. Postup na nastavenie výškomera v jednotlivých priestoroch je uvedený v odseku [ENR 5.5.3.4](#).

5.5.3.3 Aktivácia priestorov určených pre lety klzákov

5.5.3.3.1 Priestory aktivované telefonicky

Žiadosť o aktiváciu daného priestoru pre lety klzákov musí predložiť určený užívateľ príslušnému stanovišťu ATC telefonicky, pričom uvedie svoje meno, číslo telefónu, na ktorom bude zastihnuteľný, názov priestoru, ktorý žiada aktivovať a požadovanú dobu aktivácie. Aktivácia je predmetom povolenia príslušného stanovišťa ATC . Priestor pre lety klzákov je aktivovaný na dobu stanovenú vo vydanom povolení na aktiváciu príslušným stanovišťom ATC . Dobu aktivácie je možné zmeniť na žiadosť určeného užívateľa po schválení príslušným stanovišťom ATC .

Poznámka: Určený užívateľ poskytne LPS SR, š. p. aktuálny zoznam osôb oprávnených k aktivácii jednotlivých priestorov.

5.5.3.3.2 Priestory aktivované na základe predchádzajúcej koordinácie

Žiadosť o aktiváciu daného priestoru pre lety klzákov musí predložiť určený užívateľ na pravidelnej koordinačnej porade užívateľov vzdušného priestoru. Po schválení zodpovedným orgánom ATS bude doba aktivácie publikovaná správou NOTAM . V daný deň plánovanej aktivácie určený užívateľ spresní skutočnú dobu aktivácie podľa aktuálnych požiadaviek príslušnému stanovišťu ATC a na pracovisko AMC telefonicky. Skutočná doba aktivácie musí byť v rámci plánovanej doby aktivácie.

Poznámka: Priestor určený pre lety klzákov sa považuje za aktivovaný počas skutočnej doby aktivácie.

5.5.3.4 Zoznam priestorov určených pre lety klzákov

Názov a vodorovné hranice	Horná hranica Spodná hranica	Určený používateľ	Aktivácia Príslušné stanovište <u>ATC</u> Doba <u>ACT</u> Poznámky
1	2	3	4
BOLERAZ 1 484616N 0173840E 482713N 0173135E 482759N 0172622E 483241N 0172548E 483649N 0172519E 484442N 0173203E 484616N 0173840E	5 000 ft AMSL / 3 500 ft AMSL	Aeroklub Tmava Aeroklub Bratislava	Telefonická aktivácia. <u>APP</u> Štefánik <u>ACT</u> podľa povolenia <u>APP</u> Štefánik TEL: 02/48 57 22 60 Doba <u>ACT</u> dostupná od: ŠTEFÁNIK RADAR 134,925 MHz (118,975 MHz) BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz Nastavenie výškomera: LZIB <u>QNH</u> Počúvajte BOLERAZ TRAFFIC 123,500 MHz
BOLERAZ 2 484616N 0173840E 482713N 0173135E 482759N 0172622E 483241N 0172548E 483649N 0172519E 484442N 0173203E 484616N 0173840E	7 000 ft AMSL / 5 000 ft AMSL	Aeroklub Tmava Aeroklub Bratislava	Telefonická aktivácia. <u>APP</u> Štefánik <u>ACT</u> podľa povolenia <u>APP</u> Štefánik TEL: 02/48 57 22 60 Doba <u>ACT</u> dostupná od: ŠTEFÁNIK RADAR 134,925 MHz (118,975 MHz) BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz Nastavenie výškomera: LZIB <u>QNH</u> Počúvajte BOLERAZ TRAFFIC 123,500 MHz
FATRA 491246N 0192914E 490917N 0193734E 490001N 0193640E 485709N 0193958E 484743N 0192252E 484754N 0191923E 484830N 0190757E 485417N 0190302E 491246N 0192914E	9 500 ft AMSL / 8 000 ft AMSL	Slovenský národný aeroklub Letecká amatérska asociácia SR Slovenská federácia Ultraľahkého Lietania	Aktivácia na základe predchádzajúcej koordinácie. <u>ACC</u> Bratislava Plánovaná doba činnosti publikovaná správou <u>NOTAM</u> . Skutočná doba <u>ACT</u> dostupná od: BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz BRATISLAVA RADAR 134,475 MHz (126,475 MHz) Nastavenie výškomera: oblasť <u>QNH</u> Počúvajte BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz
CHOPOK 485709N 0193958E 485636N 0195240E 485155N 0195801E 485155N 0200909E 484016N 0201442E 483445N 0192455E 484743N 0192252E 485709N 0193958E	9 500 ft AMSL / 8 000 ft AMSL	Slovenský národný aeroklub Letecká amatérska asociácia SR Slovenská federácia Ultraľahkého Lietania	Aktivácia na základe predchádzajúcej koordinácie. <u>ACC</u> Bratislava Plánovaná doba činnosti publikovaná správou <u>NOTAM</u> . Skutočná doba <u>ACT</u> dostupná od: BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz BRATISLAVA RADAR 134,475 MHz (126,475 MHz) Nastavenie výškomera: oblasť <u>QNH</u> Počúvajte BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz
JAVORINA 485128N 0174034E 484817N 0174716E 484733N 0174409E 484616N 0173840E 484442N 0173203E 484932N 0172452E pozdiž štátnych hraníc do 485128N 0174034E	8 000 ft AMSL / 5 000 ft AMSL	Aeroklub Tmava Aeroklub Bratislava Aeroklub Senica Aeroklub Holíč	Telefonická aktivácia. <u>APP</u> Štefánik <u>ACT</u> podľa povolenia <u>APP</u> Štefánik TEL: 02/48 57 22 60 Doba <u>ACT</u> dostupná od: ŠTEFÁNIK RADAR 134,925 MHz (118,975 MHz) BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz Nastavenie výškomera: LZIB <u>QNH</u> Počúvajte BOLERAZ TRAFFIC 123,500 MHz
MARTINKY 491317N 0185421E 490822N 0185751E 485434N 0183901E 490237N 0183309E 490354N 0183904E 491156N 0185208E 491317N 0185421E	8 000 ft AMSL / 7 500 ft AMSL	Slovenský národný aeroklub Letecká amatérska asociácia SR Slovenská federácia Ultraľahkého Lietania	Aktivácia na základe predchádzajúcej koordinácie. <u>TWR</u> Žilina Plánovaná doba činnosti publikovaná správou <u>NOTAM</u> . Skutočná doba <u>ACT</u> dostupná od: BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz ŽILINA TOWER 124,150 MHz Nastavenie výškomera: LZIZ <u>QNH</u> Počúvajte BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz
ORAVA 492644N 0183046E pozdiž štátnych hraníc do 491228N 0194547E 491205N 0194208E 490917N 0193734E 491246N 0192914E 492239N 0184738E 492317N 0184502E 492644N 0183046E	9 500 ft AMSL / 8 000 ft AMSL	Slovenský národný aeroklub Letecká amatérska asociácia SR Slovenská federácia ultraľahkého lietania	Aktivácia na základe predchádzajúcej koordinácie. <u>ACC</u> Bratislava Plánovaná doba činnosti publikovaná správou <u>NOTAM</u> . Skutočná doba <u>ACT</u> dostupná od: BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz BRATISLAVA RADAR 134,475 MHz (126,475 MHz) Nastavenie výškomera: oblasť <u>QNH</u> Počúvajte BRATISLAVA INFORMATION 124,300 MHz